

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	435
Land:	Iran
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Landrapport Iran. Identitet
Udgivet:	22. marts 2011
Optaget på baggrundsmaterialet:	9. maj 2011

Landrapport. Iran

Identitet

2011-03-22

Upprättad i enlighet med EU COI-guidelines

Innehåll

Om rapporten	3
1. Inledning	4
2. Identitetshandlingar	4
2.1. Pass	4
2.2. ID-kort	5
2.3. Födelsebevis	6
2.4. Äktenskapsbevis	7
2.5. Dödsattest	7
2.6. Körkort	8
2.7. Militärkort	8
3. Folkbokföring	8
4. Utresetillstånd	9
5. Källor	10

Om rapporten

Denna sammanställning av information är framtagen av Migrationsverkets landinformationsenhet. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende.

Informationen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden.

1. Inledning

Denna rapport är en uppdatering av *Landrapport Iran. Identitet* (2010-08-18).

2. Identitetshandlingar

2.1. Pass

Nya iranska pass utfärdas sedan 14 juli 2004. De gamla passen utfärdade innan detta datum kommer att vara giltiga tills dess att deras giltighetstid löper ut.¹

Personer över 18 år kan erhålla ett individuellt pass. Barn under 18 år beviljas i allmänhet inte ett eget pass. Måka eller barn under 18 år kan vara införda i makens/faderns pass. Barn kan även vara införda i moderns pass. Fadern måste dock lämna sitt medgivande att barnen får införas i moderns pass. En gift kvinna måste ha sin makes tillstånd att resa utomlands innan pass kan utfärdas till henne.²

Den iranska polismyndigheten "The Law Enforcement Forces" (LEF) är ansvarig myndighet för utfärdande av pass. Det finns nio passkontor i Teheran och ytterligare 49 stycken i andra städer i Iran.

Ansökan om pass lämnas till lokalt passkontor tillsammans med följande bilagor: fotografier, födelsebevis eller annan identitetshandling. För män över 18 år krävs bevis om fullgjord militärtjänst eller befrielse från sådan utfärdad av behörig militär myndighet. Ansökan om pass och upphämtande av utfärdat pass måste göras personligen, förutom i undantagsfall såsom sjukdom eller olycka, då en fullmakt kan utfärdas.

Passet är giltigt i fem år, varefter det kan förlängs med ytterligare fem år.³

I samband med att passet utfärdas beviljas också utresetillstånd i form av en stämpel i passet: grön stämpel för upprepade utresor, blå stämpel för en utresa och röd stämpel för en utresa med villkor att myndigheterna måste få ta del av resplanen före avresan.

Vid utresa från Iran sker en noggrann kontroll att personen inte är eftersökt eller förhindrad av iranska myndigheter att resa ut t.ex. på grund av brottslighet.⁴

¹ UD, Sveriges ambassad i Teheran (20041011) [*Prov på nya iranska pass*] Lifos dok.nr. 12240 handlägningsstöd

² Immigration and Refugee Board of Canada (2006-04-03) *Iran: The passport; its features and procedures for application including whether an applicant who was refused a passport would be notified and have recourse...*

<http://www.unhcr.org/refworld/country,,IRBC,,IRN,,45f1475214,0.html> (Informationen hämtad 2010-08-18)

³ Danish Immigration Service, *Report on fact-finding mission to Iran (9 - 17 September 2000)*

<http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/3df0f9ac4.pdf> (Informationen hämtad 2010-08-18)

⁴ Immigration and Refugee Board of Canada (2006-04-03) *Iran: The passport; its features and procedures for application including whether an applicant who was refused a passport would be notified and have recourse...*

<http://www.unhcr.org/refworld/country,,IRBC,,IRN,,45f1475214,0.html> (Informationen hämtad 2010-08-18)

Pass som utfärdats av iransk myndighet utanför Iran registreras i ett centralt register i Iran.⁵

2.2. ID-kort

Alla iranska medborgare ska inneha ett identitetshäfte, s.k. shenasnameh. Häftets omslag har röd färg. Varje sida i häftet har ett unikt serienummer i rött tryck. Häftet innehåller också ett personligt nummer bestående av en till fem siffror. Det personliga numret tilldelas sekventiellt av den utfärdande myndigheten. Kombinationen av det personliga numret, födelsedatum och ort för utfärdandet är unikt för ägaren till häftet.⁶

I häftet förs uppgifter in om föräldrar, födelsetid och plats, äktenskap och skilsmässor, uppgifter om barn etc. Ansökan om shenasnameh görs när ett barn är nyfött och lämnas in till den lokala registreringsmyndigheten "Civil Status Registration Office" (Sabt-e-Ahvaal). Föräldrarnas shenasnameh samt barnets födelsebevis från sjukhuset ska uppvisas. Det är först när innehavaren når 15 års ålder som shenasnameh ska föras med foto. Fram till dess innehåller barnets shenasnameh endast två sidor. Därefter utökas handlingen med ytterligare två sidor. Shenasnameh har obegränsad giltighetstid men fotot måste uppdateras regelbundet.⁷

Vid förlust av shenasnameh ska en begäran om ett nytt shenasnameh anmälas till den lokala registreringsmyndigheten (Sabt-e-Ahvaal). En fotoförsedd id-handling lämnas in (pass, körkort el dyl). Uppgifter om numret på det förlorade shenasnameh måste lämnas tillsammans med information om var shenasnameh utfärdades. En affidavit undertecknad av två vittnen ska också bifogas, för att styrka att personen är den han/hon uppger sig vara.

Vid skilsmässa behövs en dom om äktenskapsskillnad. Den konstituerar äktenskapsskillnaden och då domen vunnit laga kraft är skilsmässan genomförd. För att klargöra eller offentliggöra äktenskapsskillnaden ska domen om äktenskapsskillnad registreras i shenasnameh. Även utan registrering i shenasnameh är domen om äktenskapsskillnad formellt giltig.⁸

För att få ett hemlandspass måste man visa upp sin shenasnameh. Det samma gäller vid köp, byte eller försäljning av egendom. Shenasnameh måste uppvisas även vid en anställning, vid inskrivning i skolan eller vid universitetet.⁹

⁵ Netherlands Ministry of Foreign Affairs (2010-10-31) *Excerpts from the country report on Iran* Lifos dok.nr. 24384

⁶ ibid

⁷ Immigration and Refugee Board of Canada (20060605) *Iran: The shenasnameh, including application and reissuance procedure, physical characteristics...*

<http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain?page=country&docid=45f1475529&skip=0&publisher=IRBC&coi=IRN&querysi=shenasnameh&searchin=title&display=10&sort=date> (Informationen hämtad 2010-08-18)

⁸ UD, Sveriges ambassad i Teheran (20091117) E-post till Migrationsverket

⁹ UD, Sveriges ambassad i Teheran (2006-11-18) *Regler beträffande ingående och registrering av ett äktenskap i Iran* Lifos dok.nr. 15706

Karte Melli

Karte Melli är ett nytt nationellt id-kort som kommer att ersätta shenasnameh. Trots det nya id-kortet kommer inte shenasnameh att försvinna utan fortsätter att vara en mycket viktig identitetshandling. På Karte Melli är fotot in scannat.

För att erhålla ett Karte Melli anmäler sig sökanden till ett postkontor, där visas shenasnameh upp och sökanden fyller i blanketter som omfattar utförlig information om sökandens bostad och andra nödvändiga uppgifter. Därefter kommer postkontoret att sända blanketterna till "Personal Status Registration Office" (PSRO). Efter utfärdandet av id-kortet skickas det till den sökandens adress.

Nedanstående information finns på Karte Melli

fotosidan

- Islamiska Republiken Iran
- Nationellt kort
- Nationellt nummer
- Namn
- Efternamn
- Födelsedatum
- Shehnasnameh nummer
- Faderns namn

baksidan

- Postnummer (områdesnummer)
- Giltighetstid (gäller fem år från utfärdandet)

Myndigheten, PSRO, som utfärdar Karte Melli måste omgående meddelas vid byte av bostadsadress, då korrekt områdesnummer alltid ska framgå av Karte Melli.¹⁰

Giltighetstiden för Karte Melli uppges vara fem respektive sju år i olika källor. Landinformationsenheten utreder för närvarande frågan. 2011-03-22

Karte Melli innehåller en 10-siffrig datorgenererad nationell kod. Innehavarens religionstillhörighet anges ej på kortet.

Personer över 15 år är skyldiga att ansöka om identitetskort och bära det med sig. En förlustanmälan ska fyllas i vid ansökan av dubblett av Karte Melli. Samma regler gäller för ansökningar oavsett det gäller ett original eller dubblett av Karte Melli. En förlustanmälan ska fyllas i vid ansökan av dubblett av Karte Melli.

Under 2003 utfärdades ett tillfälligt identitetskort. Det tillfälliga kortet är fortfarande giltigt är till färgen rosa och innehåller inga bilder. På kortet anges det ej att handlingen är ett tillfälligt dokument. Kortet innehåller den 10-siffriga nationella koden.¹¹

2.3. Födelsebevis

¹⁰ UD, Sveriges ambassad i Teheran (2007-07-03) *Angående iranska identitetshandlingar m.m.* Lifos dok.nr. 19656

¹¹ Netherlands Ministry of Foreign Affairs (2010-10-31) *Excerpts from the country report on Iran* Lifos dok.nr. 24384

Födelsebevis skall utfärdas inom 15 dagar. Registreringsförordningen gäller i hela landet och sker hos "Registration Office of Personal Status".¹²

Enligt artikel 16 i "Registry Act", kan bl.a. nedanstående personer tillkännage och underteckna registrerade uppgifter och händelser i "Book for the Registry of All Events":

- Far eller farfar
- Mor, om fadern är frånvarande
- Trovärdig förmyndare
- Vårdnadshavare utsedd av domstol
- Företrädare för den institution som har vårdnaden om barnet

Barn som föds i Iran av icke-iranska medborgare kan registrera barnets födelse men får inte lika lätt ett födelsebevis, då ett födelsebevis innebär att barnet erkänns som iransk medborgare.¹³

2.4. Äktenskapsbevis

Den lagliga åldern för att ingå äktenskap i Iran är 13 år för kvinnan och 15 år för mannen. En kvinna som gifter sig för första gången måste alltid ha sin faders tillstånd oavsett ålder.

För att gifta sig vänder man sig till registreringskontoret för giftermål "Marriage Registry Office". Det är möjligt att gifta sig hemma, en mulla (eller annan religiös man) från "Marriage Registry Office" förrättar vigseln i hemmet.

Innan ett äktenskap kan registreras måste parterna skaffa sig ett hälsointyg (health certificate). Innan äktenskapet ingås lämnas intyget in tillsammans med deras identitetshandlingar (shenasnameh) till "Marriage Registry Office". Då äktenskapet är registrerat hos registreringskontoret, införs uppgifterna om giftermålet i makarnas shenasnameh. Registreringskontoret utfärdar äktenskapsbevis till alla gifta personer i Iran.¹⁴

2.5. Dödsattest

"Registration Office of Personal Status" registrerar dödsfallen efter de dödsattester som utfärdats av sjukhuset. När en person har varit försvunnen mer än 10 år och är över 75 år gammal kan domstolen utfärda en dödförklaring.¹⁵

¹² UD, Sveriges ambassad i Teheran (2005-05-25) *Folkbokföring och registrering i Iran* Lifos dok.nr. 14471

¹³ UNICEF (2005-07-01) *Birth Registration in Iran: An analysis of the state of relevant laws in Iran* http://www.unicef.org/iran/IRN_resources_BR_eng-word.pdf (Informationen hämtad 2010-08-18)

¹⁴ UD, Sveriges ambassad i Teheran (2006-12-08) *Regler beträffande ingående och registrering av ett äktenskap i Iran* Lifos dok.nr. 15706

¹⁵ UD, Sveriges ambassad i Teheran (2005-05-25) *Folkbokföring och registrering i Iran* Lifos dok.nr. 14471

2.6. Körkort

För att få ett körkort utfärdat måste den sökande vara myndig (d.v.s. fyllt 18 år). Till de ifyllda körkortsblanketterna bifogas nödvändiga dokument som identitetskort och foto samt en godkänd hälsoundersökning och godkänt teoretiskt och praktiskt körkortsprov.

Då körkortet ska förnyas måste sökanden fylla i en blankett, bifoga tre nytaga foton och en kopia av shenasnameh, bli godkänd på en hälsoundersökning samt visa sitt nuvarande körkort.

Körkortet består av ett blad och innehåller följande information:

- Namn
- Födelsedatum
- Numret på Karte Melli
- Faderns namn
- Datum för utfärdande av körkortet

Myndigheten som utfärdar körkort är polisens administrativa trafikenhet ”Traffic Department of the Police Administration”¹⁶

Vid ansökan om körkort för buss, lastbil eller taxi måste personen vara 23 år fyllda.¹⁷

2.7. Militärkort

Military Certificate Card utfärdas till den som fullgjort militärtjänstgöringen av myndigheten ”Military Service Department of the Disciplinary Police”.

Kortet innehåller följande information:

- Kodnummer
- Personlig status och personuppgifter
- Tidsangivelsen för militärtjänstgöringsperioden alternativt befrielse.

Innehavare av militärkort har rätt att bl.a. erhålla körkort, ta ett lån från regeringen, kandidera för en plats i parlamentet eller stadsfullmäktige, ta ut en examen, erhålla en licens för någon handel som regleras av en fackförening, erhålla en anställning eller registrera en transaktion hos notarius publicus.¹⁸

3. Folkbokföring

”Civil Registration Office” (CRO) Edareh Sabt-e Ahval ansvarar för folkregistreringen och återfinns i Hassan Abad, Teheran. Där finns inga allmänna handlingar och utländska ambassader har svårt att få insyn i dessa. Detta register lämnar ut uppgifter till domstolar. Den som söker sina anförvanter kontaktar

¹⁶ UD, Sveriges ambassad i Teheran (2007-07-03) *Angående iranska identitetshandlingar m.m.* Lifos dok.nr.19656

¹⁷ Netherlands Ministry of Foreign Affairs (2010-10-31) *Excerpts from the country report on Iran* Lifos dok.nr. 24384

¹⁸ UD, Sveriges ambassad i Teheran (2007-07-03) *Angående iranska identitetshandlingar m.m.* Lifos dok.nr.19656

normalt en advokat som i sin tur kontaktar en domstol som beviljar advokatens begäran, varvid personuppgiften blir känd.¹⁹

4. Utresetillstånd

Konstitutionen föreskriver fri rörlighet inom och utom landet, men regeringen begränsar vissa av dessa rättigheter.

Regeringen kräver utresetillstånd för alla medborgare som vill resa utomlands. Bl.a. begränsas utlandsresor för vissa religiösa ledare och enskilda medlemmar av religiösa minoriteter samt forskare inom känsliga områden samt journalister, akademiker och aktivister.

En gift kvinna måste få skriftligt tillstånd från sin make innan hon lämnar landet.²⁰

¹⁹ UD, Sveriges ambassad i Teheran (2010-02-18) E-post till Migrationsverket

²⁰ U.S. Department of State (2009-02-25) *2008 Country Reports on Human Rights Practices – Iran* <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/nea/119115.htm> (Informationen hämtad 2010-08-18)

5. Källor

Danish Immigration Service, *Report on fact-finding mission to Iran* (2000-09-17)

Immigration and Refugee Board of Canada (2006-04-03) *Iran: The passport; its features and procedures for application including whether an applicant who was refused a passport would be notified and have recourse...*

<http://www.unhcr.org/refworld/country,,IRBC,,IRN,,45f1475214,0.html>

Immigration and Refugee Board of Canada (2006-06-05) *Iran: The shenasnameh, including application and reissuance procedure, physical characteristics...*

<http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain?page=country&docid=45f1475529&skip=0&publisher=IRBC&coi=IRN&querysi=shenasnameh&searchi=n=title&display=10&sort=date>

Netherlands Ministry of Foreign Affairs (2010-10-31) *Excerpts from the country report on Iran* Lifos dok.nr. 24384

UD, Sveriges ambassad i Teheran (20041011) [*Prov på nya iranska pass*] Lifos dok.nr. 12240 handläggningsstöd

UD, Sveriges ambassad i Teheran (2005-05-25) *Folkbokföring och registrering i Iran* Lifos dok.nr. 14471

UD, Sveriges ambassad i Teheran (2006-11-18) *Regler beträffande ingående och registrering av ett äktenskap i Iran* Lifos dok.nr. 15706

UD, Sveriges ambassad i Teheran (2007-07-03) *Angående iranska identitetshandlingar m.m.* Lifos dok.nr. 19656

UD, Sveriges ambassad i Teheran (20091117) E-post till Migrationsverket

UD, Sveriges ambassad i Teheran (2010-02-18) E-post till Migrationsverket

UNICEF (2005-07-01) *Birth Registration in Iran: An analysis of the state of relevant laws in Iran*

http://www.unicef.org/iran/IRN_resources_BR_eng-word.pdf

U.S. Department of State (2009-02-25) *2008 Country Reports on Human Rights Practices*

<http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/nea/119115.htm>

